

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะวิศวกรรมศาสตร์

ข้อสอบกลางภาค: ภาคการศึกษาที่ 1

ปีการศึกษา: 2548

วันที่สอบ: 4 สิงหาคม 2548

เวลา: 9.00-12.00

วิชา: 230-351 การประยุกต์คอมพิวเตอร์สำหรับวิศวกรเคมี ห้องสอบ: Com 2, Com 3

ทฤษฎีในการสอบ โทษขั้นต่ำ คือ ปรับตกในรายวิชาที่ทฤษฎี และพักการเรียน 1 ภาคการศึกษา

- อนุญาตให้นำโน้ตในกระดาษ A4 1 แผ่น
- ไม่อนุญาตให้นำเครื่องคำนวณใดๆเข้าห้องสอบ
- ข้อสอบมีทั้งหมด 9 หน้ารวมปก
- เขียนชื่อ และรหัสทุกหน้า

ข้อ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1	40	
2	60	
3	60	
4	20	
รวม	180	

1.ดร. กุศลนาฐ กปิลกาญจน์

2.ผศ. ดร. ลือพงศ์ แก้วศรีจันทร์

ผู้ออกข้อสอบ

1. (40 คะแนน) จากการคำนวณค่าอุณหภูมิของจุดน้ำค้าง (dew point) ของแก๊สผสมระหว่างเอทานอล (1) และน้ำ (2) ที่ค่าเศษส่วนเชิงโมลของแก๊สผสมคงที่ที่ y_1 เท่ากับ 0.5 โดยการแปรผันค่าความดันรวมจาก 2 บาร์ จนถึง 20 บาร์ กำหนดสมการความดันไอของเอทานอลและน้ำดังนี้

$$\text{Log}_{10} P_{vap} = A - B / (T + C - 273.15)$$

	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>T_b(K)</i>	<i>T_c(K)</i>	<i>P_c(bar)</i>
เอทานอล	5.33675	1648.22	230.918	351.80	513.92	61.48
น้ำ	5.11564	1687.537	230.17	373.15	647.14	220.64

โดยที่ P_{vap} คือค่าความดันไอของสารองค์ประกอบในหน่วย บาร์

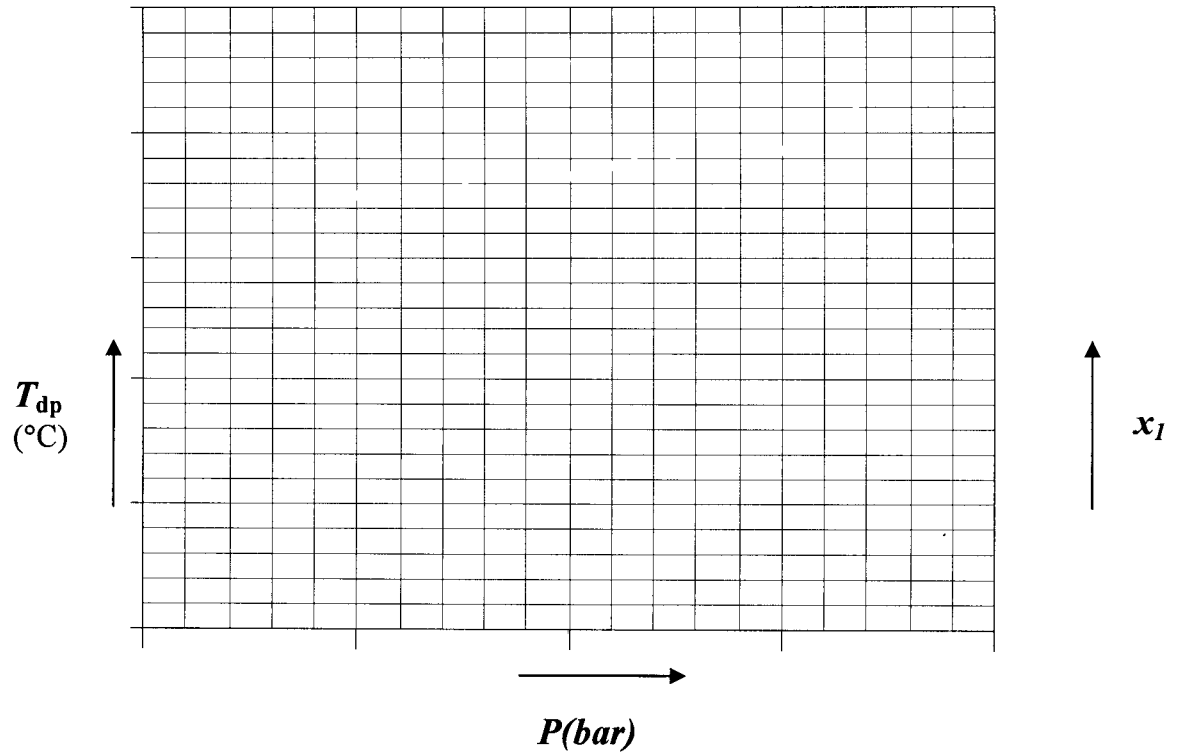
A, B และ *C* เป็นค่าคงที่

T เป็นอุณหภูมิในหน่วย K

T_b, T_c และ *P_c* เป็นอุณหภูมิจุดเดือดปกติ (normal boiling point) อุณหภูมิวิกฤต และความดันวิกฤต ตามลำดับ

- 1.1. (20 คะแนน) จงเติมค่า T_{dp} และเติมค่าเศษส่วนเชิงโมลของเอทานอลในวัฏภาคของเหลว (x_1) ลงในตารางต่อไปนี้ (ต้องการคำตอบทศนิยมไม่เกิน 3 ตำแหน่ง)
- 1.2. (12 คะแนน) จง plot กราฟระหว่างความดันกับค่าเศษส่วนเชิงโมลในวัฏภาคของเหลวของเอทานอลและกราฟระหว่างความดันกับค่า T_{dp} ลงในกราฟรูปเดียวกัน

<i>P</i> (bar)	2	5	8	11	14	17	20
y_1	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
x_1							
T_{dp} (K)							

รูปที่ 1 กราฟ plot ระหว่าง $P(\text{bar})$ กับ T_{dp} และ x_1

- 1.3. (8 คะแนน) จงแสดงค่าความดันไอของเอทานอลและความดันไอของน้ำ ณ สภาวะความดันรวม 8 บาร์ ในหน่วย mmHg และ kPa.

$$P_{vap,1} = \quad \quad \quad \text{mmHg} = \quad \quad \quad \text{kPa}$$

$$P_{vap,2} = \quad \quad \quad \text{mmHg} = \quad \quad \quad \text{kPa}$$

2. (60 คะแนน) เมื่อกำหนดให้ความดันภายในถังบรรจุแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์มีค่าคงที่เท่ากับ 90 atm
- 2.1.(20 คะแนน) จงคำนวณค่า mass density (gm/cm^3) ของแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ ในถังแก๊ส โดยการแปรผัน อุณหภูมิของระบบจาก 50°C ถึง 350°C (ต้องการคำตอบทศนิยมสูงสุดไม่เกิน 3 ตำแหน่ง)
- 2.2.(6 คะแนน) จง plot กราฟระหว่างอุณหภูมิกับค่า molar specific volume (cm^3/mol) ของแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ ณ ความดัน 90 atm ให้คำนวณโดยใช้สมการสถานะแบบ Peng-Robinson ดังนี้

$$P = \frac{RT}{V-b} - \left[\frac{a(T)}{V(V+b) + b(V-b)} \right]$$

$$b = 0.07780 \frac{RT_c}{P_c}$$

$$a(T) = \left[0.45724 \frac{R^2 T_c^2}{P_c} \alpha(T) \right]$$

$$\alpha(T) = \left[1 + k \left(1 - \left(\frac{T}{T_c} \right)^{0.5} \right) \right]^2$$

$$k = 0.37464 + 1.54226\omega - 0.26992\omega^2$$

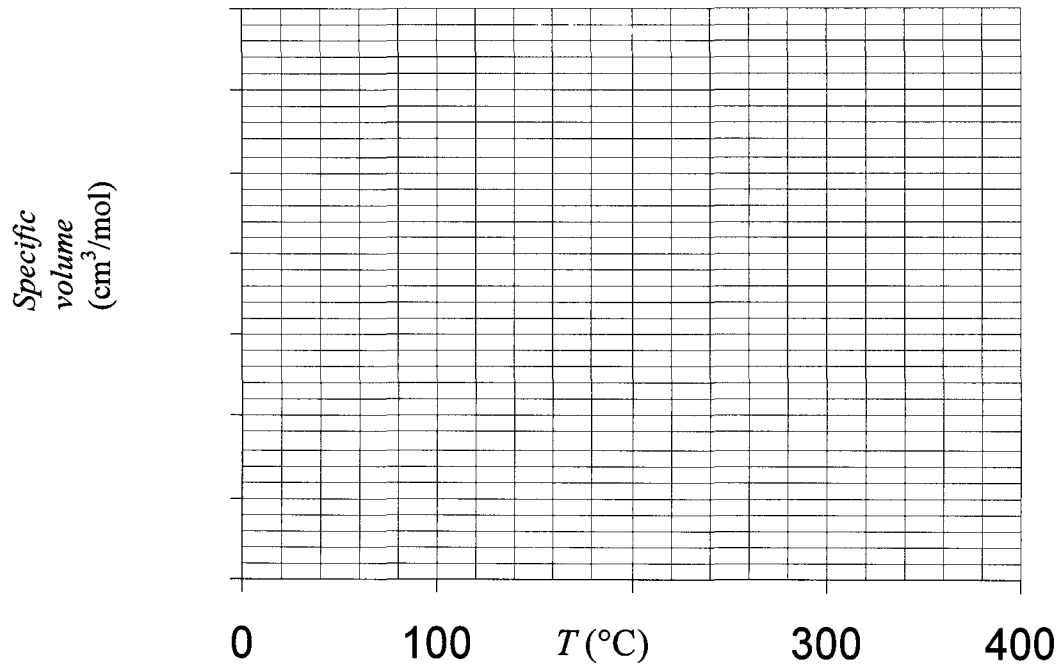
MW = น้ำหนักโมเลกุลของแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์เท่ากับ 44

P_c = ความดันวิกฤตของแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์เท่ากับ 72.9 atm

T_c = อุณหภูมิวิกฤตของแก๊ส คาร์บอนไดออกไซด์เท่ากับ 304.2 K

ω = acentric factor ของแก๊ส คาร์บอนไดออกไซด์เท่ากับ 0.225 (dimensionless)

P (atm)	90	90	90	90	90	90	90
T ($^\circ\text{C}$)	50	100	150	200	250	300	350
Mass density (g/cm^3)							
Molar sp. vol (cm^3/mol)							

รูปที่ 2 กราฟ plot ระหว่าง $T(^{\circ}\text{C})$ กับ *molar specific volume* (cm^3/mol)

2.3 (14 คะแนน) จงแสดงค่าต่างๆที่ได้จากการคำนวณ

	ค่าเชิงตัวเลข	หน่วย
R (ค่าคงที่ของแก๊ส)	=	
k ณ อุณหภูมิ 150°C	=	
α (alpha) ณ อุณหภูมิ 150°C	=	
a ณ อุณหภูมิ 150°C	=	
b ณ อุณหภูมิ 150°C	=	
T_C ณ อุณหภูมิ 150°C	=	
P_C ณ อุณหภูมิ 150°C	=	

2.4 (20 คะแนน) จากข้อมูลข้อ 2.2 ถ้าต้องการที่จะหาปริมาตรจำเพาะของแก๊สที่อุณหภูมิ 50 °C และความดัน 90 atm โดยใช้ Solver ในโปรแกรม Excel จะต้องเขียนค่าในแต่ละ cell อย่างไร ให้เติมคำตอบลงในช่องที่แรเงา

	A	B	C	D	E	F	G
1							
2	R=		L atm/(mole*K)				
3	P=	90	atm				
4	T=	50	°C				
5	w=	0.225					
6	k=	0.707984		V=	50	cm ³ /mol	
7	alpha=	0.957034					
8	a=						
9	b=						
10	Pcal=			(ตามสมการของ Peng-Robinson , ใช้อ้างอิง cell)			
11	(Pcal-P) ²			(ใช้อ้างอิง cell)			
12							
13							
14							

ในหน้าต่างของ Solver

Target Cell คือ ? _____

Equal to: Max Min Value of _____ (กากบาทเลือกในวงกลมที่ต้องการ)

Changing cell: คือ ? _____

Subject to constraints: คือ ? _____

3. (60 คะแนน) ความเร็วสุดท้ายของอนุภาคที่ตกจมในของเหลวหาได้จาก

$$u_t = \sqrt{\frac{4g(\rho_p - \rho)D_p}{3C_D\rho}}$$

u_t = ความเร็วสุดท้าย (m/s), D_p = ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของอนุภาค, ρ_p = ความหนาแน่นของอนุภาค
 ρ = ความหนาแน่นของของเหลว, μ = ความหนืดของของเหลว, C_D = drag coefficient, Re = Reynolds number

$$C_D = 24 / Re \quad : Re < 0.1$$

$$C_D = (24 / Re)(1 + 0.14Re^{0.7}) \quad : 0.1 \leq Re \leq 1000$$

$$C_D = 0.44 \quad : 1000 \leq Re \leq 350\,000$$

$$C_D = 0.19 - (8 \cdot 10^4 / Re) \quad : Re \geq 350\,000$$

$$Re = D_p u_t \rho / \mu$$

$$G = 9.806 \text{ m/s}^2$$

กำหนดให้

อนุภาค: ทรงกลมขนาด $D_p = 0.2 \text{ mm}$. $\rho_p = 1800 \text{ kg/m}^3$

ของเหลว: $\rho = 995 \text{ kg/m}^3$, $\mu = 8.931 \times 10^{-4} \text{ kg/(m*s)}$

Initial guess for $u_t = 0.5 \text{ m/s}$

3.1 (10 คะแนน) Flow controls (If, Switch-Case, While และ For) ตัวใดที่เหมาะสมสำหรับการเขียนโปรแกรมเพื่อคำนวณหาค่าความเร็วสุดท้าย

3.2 (45 คะแนน) เขียน flowchart แสดงขั้นตอนการคำนวณ และ m-file script สำหรับการหาค่า u_t

3.3 (5 คะแนน) u_t ที่คำนวณได้มีค่าเท่าไร

4. (20 คะแนน)

$$\text{กำหนดให้ } A = \begin{bmatrix} 1 & 7.5 & 1.2 & 6 \\ 2 & 1 & 3 & 1 \\ 4 & 1 & 4.8 & 2 \\ 3 & 0.5 & 1 & 2 \end{bmatrix} \text{ และ } B = \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \end{bmatrix}$$

จงแสดงการพิจารณาว่าสมการในแต่ละข้อต่อไปนี้ถูกหรือไม่

สมการ	ผลลัพธ์ทางซ้ายมือของ สมการ	ผลลัพธ์ทางขวามือของ สมการ	สมการที่ได้ถูก หรือไม่
4.1. (5คะแนน) Inverse(A)*B = B* Inverse(A)			
4.2 (5คะแนน) Inverse(A ^T)*B = inverse(A ^T *inverse (B))			
4.3 (5คะแนน) ones(size(A))*A = A* ones(size(A))			
4.4 . (5คะแนน) (A.*A)*B = A.*(A*B)			